

Силабус курсу
НЕОРЕЛІГІЙ ТА НОВІТНІ РУХИ

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 033 Філософія
Освітньо-професійна програма «Аналітика суспільних процесів»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 1 рік, 2 семестр
Компонент освітньої програми: вибірковий
Дні занять: згідно з розкладом занять
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівник курсу

кандидат історичних наук, викладач **Прийдун Степан Васильович**

**Контактна
інформація**

pryidun@tnpu.edu.ua

0972431597

Опис дисципліни

Курс «Неорелігії та новітні рухи» спрямований на ознайомлення студентів із концептом «неорелігії», задля кращого розуміння ними специфіки буття релігії в сучасному світі, особливостей існування релігій, які виникли відносно нещодавно та лише перебувають у процесі становлення власної інфраструктури. Завдяки такому аналізу можна буде екстраполювати отримані дані на історичні релігії часів їхнього виникнення.

Завданнями курсу є напрацювати у студентів здатність виокремлювати сутнісні риси неорелігій, навчити їх апелювати до якісних наукових джерел та розуміти потенційну хибність поширених стереотипів щодо новітніх релігій і рухів, підвищити рівень толерантного сприйняття релігійних практик інших релігійних традицій та сформулювати обізнаність у конфесійному різноманітті України.

Навчальний контент

Теми	Результати навчання
Змістовий модуль 1 Явище неорелігій та новітніх релігійних рухів	
Тема 1. Неорелігії. Проблема визначення	Мати навички реферування, систематизованого огляду і порівняльного аналізу філософської, суспільствознавчої й загальнонаукової літератури та уміння роботи з документами різних видів;
Тема 2. Новітні рухи всередині класичних релігійних традицій	Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності; вміння обирати

Тема 3. Теоретичні аспекти типологізації неорелігій	ефективну стратегію комунікативної поведінки та спілкування у процесі професійної діяльності; Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, загальногуманітарної та суспільної проблематики.
---	--

Модуль 2 Типологія неорелігій	
Тема 4. Новітні релігійні рухи християнського походження	Цінування та повага різноманітності й мультикультурності; Здатність здійснювати інтелектуальну, логіко-мисленнєву діяльність, спрямовану на вирішення практичних завдань; Здатність до проведення аналітичних і наукових досліджень на відповідному рівні.
Тема 5. Неорелігії та новітні рухи східного походження	
Тема 6. Рідновірські неорелігії та неоязичництво	
Тема 7. New Age та сучасні містико-езотеричні рухи	
Тема 8. Синтетичні та новоутворені неорелігії	
Тема 9. Пародійні новітні рухи	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 2	ЗК 2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями та інноваційними технологіями
ЗК 5	ЗК 5 Здатність до проведення аналітичних і наукових досліджень на відповідному рівні
ЗК 11	ЗК 11. Цінування та повага різноманітності й мультикультурності
ЗК 13	ЗК 13. Здатність креативно мислити та генерувати нові ідеї
ФК 3	ФК 3. Здатність використовувати у професійній діяльності знання про розвиток основних ідей, учень та напрямків суспільних дисциплін
ФК 6	ФК 6 Здатність здійснювати інтелектуальну, логіко-мисленнєву діяльність, спрямовану на вирішення практичних завдань
ФК 10	ФК 10 Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, економічної, та загальнонаукової проблематики

ФК 14	ФК 14 Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності; вміння обирати ефективну стратегію комунікативної поведінки та спілкування у процесі професійної діяльності
ПРН 4	ПРН 4 Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, загальногуманітарної та суспільної проблематики
ПРН 7	ПРН 7 Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності
ПРН 10	ПРН 10. Мати навички реферування, систематизованого огляду і порівняльного аналізу філософської, суспільствознавчої й загальнонаукової літератури та уміння роботи з документами різних видів
ПРН 13.	ПРН 13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.

Літературні джерела

1. Бабій М. Правові проблеми буття релігійної нетрадиційності // Нові релігії України. Т. 8. – Київ, 2010. – С. 185-195.
2. Базик Д. Базові положення та специфіка інтерпретації концепції Бога в Міжнародному Товаристві Свідомості Крішні // Неорелігії: теоретичні та практичні питання дослідження / за редакцією О. Кисельова, І. Каплан / Молодіжна асоціація релігієзнавців. – Київ: Видавець Р. Халіков, 2018. – С. 111-123.
3. Баркер А. Що нам слід робити із культами // Релігієзнавчі нариси. – 2016. – № 6. – С. 125-148.
4. Горобець К. «Long time ago, in a galaxy far, far away»: право, влада і релігія у «Зоряних війнах» // Право, релігія, кіно / Д. О. Вовк, О. П. Євсєєв, В. С. Смородинський, І. О. Биля-Сабадаш та ін. ; за заг. ред.: Д. О. Вовк, О. П. Євсєєва. – Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2018. – С. 57-79.
5. Дудар Н. Нові релігійні течії: український контекст (огляд, документи, переклади) / Н. П. Дудар, Л. О. Филипович; ВР ІФ НАН України. – Київ: Наук. думка, 2000. – 132 с.
6. Кобрин М. Секта Догнала: від греко-католицьких традиціоналістів до адептів «руського міра» // Релігієзнавчі нариси. – 2016. – № 6. – С. 44-65.
7. Скакун Р., Мороз В. «Кашкетники», «простаки», «темні»: генеза й особливості світогляду та побуту ізольованого п'ятдесятницького угруповання / Руслан Халіков // Релігієзнавчі нариси. – 2018. – № 8. – С. 54-101.
8. Смержевська О. Постмодерністські візії релігійності: сучасне язичництво у міській культурі (Україна в загальноєвропейському контексті). – Київ: Олег Філюк, 2017. – 196 с.
9. Филипович Л. Феномен неорелігій // Нові релігії України. Т. 8. – Київ, 2010. – С. 7-25.
10. Халіков Р. Повстання проти секулярного світу: нарис контрсекулярної релігійності / Руслан Халіков // Релігієзнавчі нариси. – 2018. – № 8. – С. 125-139.
11. The Changing Global Religious Landscape / Pew Research Center report from April 5, 2017. – 45 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонені. Плагіат під час написання есе заборонений, але посилання на якісні дослідження, оформлені згідно з вимогами МОН, вітаються.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
ЗМ 1 (теми 1- 3) усне опитування, тести, завдання	30
ЗМ 2 (теми 4-9) усне опитування, тести, завдання	30
Інформаційна довідка про неорелігію чи новітній рух	40

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних і семінарських робіт.
- 3) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання)
- 4) Електронне навчання в системі MOODLE